

CONCEPT

BOUWEN AAN VERTROUWEN

impuls voor een vitale provinciale democratie

“de provincie is je beste vriend”

Onze vertegenwoordigende democratie staat al 175 jaar stevig overeind. Niettemin wordt bij de drie overheidslagen al langere tijd gepoogd burgers direct(er) te laten participeren bij het politieke proces. Met een dubbele bedoeling: verbeteren van de kwaliteit van besluitvorming en herkenbaarheid/draagvlak voor beleidsbeslissingen te vergroten.

En misschien nog wel belangrijker: om de overheid weer VAN en VOOR de burgers te laten zijn. Een overheid die dienstbaar is aan de samenleving en dat invult vanuit een scherp besef van eigen rol en verantwoordelijkheid. En die ook als dienstbaar wordt ervaren door burgers.

Dat is in het bijzonder relevant voor het platteland. De invloed van de provincie op het platteland is immers groter dan die op de stad door de beleidsdomeinen waarvoor Zuid-Holland verantwoordelijkheid draagt.

Bouwen aan vertrouwen vraagt inspanningen gedurende de gehele Statenperiode. Bouw daarbij verder op zaken die effectief zijn gebleken, om zo vanuit een goed functionerend fundament te creëren om verder op te borduren met nieuwe ideeën.

Het verbeteren van de verbinding tussen overheid en samenleving is ook afhankelijk van het onderlinge gedrag van politici en van vaste, herkenbare sociale normen. Als de waarden van waaruit een politicus spreekt niet herkenbaar zijn, haken veel burgers af. Het moet een genoegen zijn om een Statenvergadering bij te wonen; daar past geen plaatsvervangende schaamte bij.

Geïnspireerd door de ervaringen van G1000 BurgerBeraad Zuid-Holland willen we graag enkele suggesties doen om inwoners van Zuid-Holland meer betrokken te laten zijn bij het werk en betekenis van Provinciale en Gedeputeerde Staten. Het gaat daarbij om makkelijker agendering door burgers, om beïnvloeding van beleidskeuzen en vergroting van dienstbaarheid.

De bestaande inzet, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse enquête naar tevredenheid over het functioneren van de provincie, hoeft daarmee niet te veranderen, maar kan wel herijkt worden tegen de achtergrond van onze ideeën.

Dienstbaarheid

Provincie Zuid-Holland beoogt – naast het aangeven van bepaalde grenzen – dienstbaar te zijn aan burgers en ondernemers in de provincie om hen in staat te stellen bij te dragen aan gewenste ontwikkelingen in de provincie. In de perceptie ligt de nadruk bij beperkingen en bij onbekendheid. Dienstbaarheid en bekendheid zouden meer aandacht moeten krijgen in het functioneren van de provincie, zowel bij politieke als ambtelijke uitingen. Het vergroot de effectiviteit en maakt de grote inspanningen plezieriger.

Dienstbaarheid uit zich ook in communicatie, begrijpelijke taal en aansprekende beelden.

Agenderen

In de provincie is sprake van vele honderden burgerinitiatieven, die veelal op lokaal niveau spelen maar ook thematisch van aard kunnen zijn en voor grotere delen van de provincie relevant. Tot nu toe is op provincieniveau geen structureel zicht op al die initiatieven op het platteland ; er is ook geen 'geordende' toegang van initiatieven tot de provincie.

Wij zijn voorstander van mogelijkheden voor burgers en burgerinitiatieven om hun ideeën en activiteiten over het platteland onder de aandacht van provinciale bestuurders te brengen.

Beïnvloeden

Het tweede aspect betreft het verrijken van de besluitvorming binnen PS en GS door selectief en weloverwogen de opvattingen van Zuid-Hollanders op een specifiek onderwerp een rol te laten spelen. Eénmaal in de vier jaar doen ze dat natuurlijk in generieke zin, maar dat is te weinig voor daadwerkelijke betrokkenheid.

Om zeker te stellen dat beleidsmaatregelen aansluiten bij de belevingswereld en behoeften van burgers in Zuid-Holland, is directe betrokkenheid van een representatieve groep burgers zeer behulpzaam. Dat kan variëren van luchtige vormen als internetconsultatie tot vergaande vormen als een bindend referendum. Wij vinden het simpele 'ja of nee' niet aantrekkelijk en pleiten voor een bindend burgeradvies. In de aanloop passen minder strakke methoden.

5 Concrete voorstellen

1. Organiseer een Provincie Zuid-Holland 'low land' festival. In dat lage land-festival wordt het feest van de provinciale democratie gevierd, toont Zuid-Holland op creatieve manieren de betekenis van hun beleid voor burgers en krijgen burgerinitiatieven een podium. Een mooie mengeling van lering en vermaak, dat in wisselende regio's van de provincie wordt georganiseerd.
2. Ontwerp een platform dat toegang geeft tot de provincie voor burgerinitiatieven vanuit het platteland. Maak daar burgerinitiatieven zichtbaar voor bestuurders en ambtenaren, maak ze vindbaar voor burgers die ook iets willen oppakken en maak het mogelijk om via het platform contacten te leggen.
Stel daarbij een prijs in voor het beste plattelands-burgerinitiatief dat voor anderen in de provincie ook van betekenis is;
3. Stel een verordening vast, waarin burgeradvies een goed omschreven plek krijgt. Gebruik daarbij meerdere varianten, van digitale raadpleging tot G1000-aanpak en van adviserend tot bindend. Stel een oefenperiode vast, waarin met verschillende vormen van burgerparticipatie wordt gewerkt en selecteer dan de meest effectieve;
4. Vorm in elk geval een permanent panel van een representatieve groep Zuid-Hollanders, dat regelmatig wordt bevroegd over voorgenomen beleid (à la kijk- en luisteronderzoek). Het panel is permanent, maar de deelnemers wisselen wel regelmatig om te voorkomen dat een schaduw-PS ontstaat;
5. Toets alle uitingen van de provincie op leesbaarheid en begrijpelijkheid. Dat gaat niet alleen om beleidsdocumenten, maar ook over brieven en mondelinge contacten. Gebruik daar niet alleen taal- en communicatiedeskundigen bij, maar ook burgers die ontvanger van die uitingen zijn;